

Asia: VALOREM Energies Finland Oy:n Koivulannevan (Haapavesi) tuuli-voimahankkeen ympäristövaikutusten arviointihjelmasta (POPELY/2897/2024)

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Lausunto

1 Johdanto

Enersense Wind Oy ja Valorem Energies Finland Oy suunnittelevat enintään 11 tuulivoimalan Koivulannevan tuulipuistoa Haapaveden kunnan alueelle. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 350 m. Hankealueen pinta-ala on 16,7 km². Sähkönsiirron osalta on tarkoitus liittyä joko itäpuolella kulkevaan Elenian 110 kV voimajohtoon maakaapelilla tai Nivalassa sijaitsevalla Uusnivalan sähköasemalla joko maakaapelina tai ilmajohtona.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke pääosin keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Hankkeessa suunnitellaan tehtävän perusteelliset selvitykset kaudella 2024: suurpeto- ja riistaeläinselvitys, susireviirin elinympäristömallinnus, metsäpeuraselvitys, metsäkanalintujen soidinpaikkaselvitys, pesimälinnustokartoitus ja muuttolintuseurannat. Alueelle on tehty useita lumijälkilaskentoja ja alueelle tehdään riistakameraseurantaa. Riistakameraseurannan menetelmiä ei tässä vaiheessa kuvailla.

Linnustokartoitusten osalta Luke huomauttaa, että kanalinnuilla on voimakkaat vuosien väliset vaihtelut kannansuuruudessa, joten laskentojen toteuttaminen vain yhtenä vuonna saattaa antaa väärän kuvan alueen merkityksestä lisääntymisympäristönä. Yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle. Tällöin selostuksessa tehtävien tulosten tulkinnassa ja johtopäätöksissä on syytä olla varovainen. Luke huomauttaa, että luontoselvityksissä ei tulisi jättää kartoittamatta tavanomaisia metsäkohteita, jotta kokonaiskuva alueen linnustosta, kuten metsäkanalinnuista, ei jäisi erityiskohteiden varaan. Hankealueelta saattaa jäädä tällöin laajoja alueita kartoittamatta. Soidinselvitysten tulokset ovat tärkeitä, ja ne tulee ottaa huomioon voimaloiden sijoittelussa.

Pintavesistöjen kannalta on olennaista suunnitella hankkeen työt ja rakenteet niin, että vältetään kaikkea kiintoainekuormitusta alueen uomiin. Yhteisvaikutuksia tarkastellessa tulee huomioida, että jokivesistössä vesistöön päätyvä kuormitus vaikuttaa veden laatuun kuormituspisteestä alavirtaan päin koko joen matkalla, toki laimentuen virtaaman kasvaessa.

Hankealue sijoittuu Nivalan susireviirille. Samalle susireviirille kohdistuu useita tuulivoimasuunnitelmia. Hankealueella voi esiintyä myös muita suurpetoja. Hankealue sijoittuu metsäpeuran Suomenselän levinneisyysalueelle.

Luke huomauttaa, että YVA-ohjelmassa käytetyn Luonnonvarakeskuksen metsäpeuran rasteriaineiston esitysmuodon osalta on syytä tarkastaa käytetyn GIS-ohjelmiston säädökset ja perehtyä aineiston mukana tulevaan ohjeistukseen. Metsäpeurojen paikannuksia on mittavasti laajemmalla alueella, mitä ohjelmassa käytetyt kuvat antavat ymmärtää (Kuva 13–2. Luonnonvarakeskuksen (2023) rasteriaineisto metsäpeuran kesä- ja talvilaitumista). Alueen sijoittumista pannoitettujen metsäpeurojen esiintymisalueelle voi tarkastella myös mm. luonnonvaratieto.luke.fi-sivuston karttaosion avulla.

Hankealueen ympäristössä (50 km säteellä) on 32 eri vaiheissa olevaa tuulivoimahanketta, joista useat rajautuvat toisiinsa ja muodostavat laajoja tuulivoima-alueita (YVA-ohjelman s. 28, Kuva 6–7. Koivulannevan tuulipuistohankkeen läheisyyteen sijoittuvat tuulipuistohankkeet).

Tämän hankkeen selostusvaiheessa tulee kiinnittää erityisesti huomiota hankkeen yhteisvaikutuksiin. Direktiivilajien asuttamilla alueilla on otettava huomioon muun tuulivoima- ja uusiutuvan energian rakentamisen ja maankäytön yhteisvaikutus kaikkien kyseisten lajien elinmahdollisuuksien muutoksiin.

Luke huomauttaa, että osalla lajeista tämä mahdollinen vaikutusalue (yhteisvaikutukset) saattaa olla hyvin laaja. Tilanne on tällainen, kun samoille reviireille (esim. suurpedot, metsäpeura) ja lajin esiintymisalueille suunnitellaan useita tuulivoimahankkeita.

3 Lausunnon tiivistelmä

Metsäpeuran osalta tulee huomiota kiinnittää kokonaisvaikutusten arviointiin varovaisuusperiaate huomioiden. Selostusvaiheessa tulee kiinnittää huomiota erityisesti ympärillä sijaitsevien tuulivoimahankkeiden ja tulevien tuulivoimasuunnitelmien yhteisvaikutuksiin laajemmassa mittakaavassa. Lisäksi on tärkeää keskittyä ekologisten yhteyksien säilyttämiseen. Luke huomauttaa myös, että osalla lajeista mahdollinen vaikutusalue (yhteisvaikutukset) saattaa olla hyvin laaja. Tilanne on tällainen, kun samoille reviireille ja lajin esiintymisalueille (esim. suurpedot ja metsäpeura) suunnitellaan useita tuulivoimahankkeita. Pintavesistöjen kannalta on olennaista suunnitella hankkeen työt ja rakenteet niin, että vältetään kaikkea kiintoainekuormitusta alueen uomiin. Yhteisvaikutuksia tarkastellessa tulee huomioida, että jokivesistössä vesistöön päätyvä kuormitus vaikuttaa veden laatuun kuormituspisteestä alavirtaan päin koko joen matkalla, toki laimentuen virtaaman kasvaessa.

Nina Peuhkuri

Kehittämispäällikkö, johtava tutkija

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 27.12.2024 klo 10:53:31.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Luonnonvarakeskus
Latokartanonkaari 9
PL 2, 00791 Helsinki

Puhelin 029 532 6000

Y-tunnus 0244629-2

Liitteet:

Tiedoksi: